

Høringsuttalelse

Norsk Studentunion
-stiftet 1936 -

Thorvald Meyers gate 7, 0555Oslo
Tlf: 22044950. Fax: 22044969
E-mail: nsu@nsu.no
Web: www.nsu.no

Høring

”Utkast til forskrift gitt i medhold av forskningsetikkloven”

Høringsuttalelse fra Norsk Studentunion

Norsk Studentunion (NSU) takker for muligheten til å uttale seg om utkast til forskrift gitt i medhold av Forskningsetikkloven. Høringen er behandlet i vårt arbeidsutvalg, NSUs juridiske fagråd og er vedtatt av vårt landsstyre. Høringssvaret vil følge departementets spørsmål. Vi vil først besvare departementet eksplisitte spørsmål fra høringsbrevet, deretter kommentere andre forhold ved forskriftsteksten. Tilslutt vil vi si noe om hvorfor studenter bør være representert i slike utvalg.

NSUs synspunkter på spørsmålene i høringsbrevet

NSU støtter departementets vurdering når det gjelder nødvendigheten av å forskriftsfeste at spørsmål om habilitet skal behandles ved begynnelsen av hvert møte. Mange forskningsmiljøer i Norge er små, og saker om uredelighet kan berøre mange parter innenfor et fagfelt.

NSU mener at det er en fordel å forskriftsfeste en rett til å kreve og få forklare seg for komité eller utvalg dersom man er mistenkt for uredelighet. Dette fordi man bør få mulighet til å renske seg ved mistanke.

NSU støtter departementets vurderinger når det gjelder både Granskningsutvalgets og ad hoc-utvalgets alternativer for konklusjoner. Vi mener altså at disse bør konkludere med om innklagende har opptrådt uredelig eller redelig. Videre støtter vi departementets vurdering om at Granskningsutvalget først og fremst skal vurdere individuelle saker, og at også ad hoc-utvalget bør komme med en klartekstuttalelse.

NSU støtter departementets forslag om at det kreves kvalifisert sannsynlighetsovervekt for å legge til grunn at innklagende har opptrådt uredelig, og mener at dette bør forskriftsfestes.

Andre kommentarer

Vi støtte departementets vurdering om at nestleder bør være formelt medlem av de regionale komiteene for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK), jf. § 4.

I § 5 foreslås det at Granskningsutvalget bør ha et medlem med tilknytning til et forskningsmiljø utenfor Norge. NSU støtter dette forslaget, og mener det kan tilføre komiteen andre perspektiver og løsninger. Det er også bra for utveksling av synspunkter når det gjelder uredelighet. Vi har ingen synspunkter på om oppnevningssperioden bør være 3 eller 4 år.

For en forsker er mistanke om uredelighet svært alvorlig, og det kan være behov for noen for å bli rensket. Derfor mener vi at Granskningsutvalget bør gjøres *pliktig* til å vurdere alle henvendelser de overbringes. Dette er i motsetning til hva departementet foreslår i § 6, hvor det står at utvalget *selv skal vurdere* slike henvendelser. Vi ser at dette kan bli en utfordring dersom utvalget får mange forespørsler. Vi mener likevel at dette er så viktig for den enkelte forsker at det burde forskriftsfestes. Utvalget kan derimot selv avgjøre omfanget av svaret på henvendelsene.

I § 10 mener NSU det er av stor interesse å vite hvorfor en avgjørelse ikke er enstemmig. Ved en dissens mener vi derfor at dissensen bør fremkomme. I stede for at ved "*dissens kan mindretallet kreve inntatt sin begrunnelse for dissensen*", mener vi setningen bør lyde at ved "*dissens skal mindretallets begrunnelse fremkomme*"

I forhold til de regionale komiteene har det dukket opp problemstillinger rundt behandling og godkjenning av større studentarbeider. Det har blitt uttrykt at disse ikke alltid holder et tilfredsstillende faglige nivået sett i forhold til det nivået undersøkelser på sårbare grupper bør tilfredsstillende. På bakgrunn av dette ønsker NSU at man diskuterer dette i forbindelse med REK, og at studentenes rolle i dette avklares. Vi mener veileder har ansvar for at studentene følger gode etiske prinsipper i design og gjennomføring av sine prosjekter. Vi mener også at institusjonene har et ansvar i forhold til å gi studenter kvalifiserte veiledere så slike problemstillinger ikke blir et problem for studentene. På bakgrunn av dette ønsker vi at alle prosjekter som berører slike problemstillinger skal kunne behandles i REK, men at det skal være veileder som står ansvarlig overfor komiteen.

Tilslutt vil vi oppfordre departementet og Norges forskningsråd om å vurdere studentrepresentanter i disse utvalgene på jevnlig basis. Studenter er i en utsatt posisjon for å bli skadelidende av forskningsjuks gjennom at de kan risikere å basere sine arbeider på publikasjoner som er fundert på juks eller de kan ha veiledere som blir avslørt som uredelige. Det er derfor av stor betydning for oss at studentperspektivet fremkommer i disse utvalgene.

Med dette har Norsk Studentunion ingen ytterligere kommentarer forskriften.